

Považujte se za část božství

→ *Promluva Satja Sái Báby ze 14. srpna 2006* ←

*Ve svaté zemi Bhárat je snášenlivost skutečnou krásou.
Ze všech rituálů je tím největším pokáním věrnost pravdě.
Nejsladším pocitem je v této zemi pocít lásky k vlastní matce.
Charakter se cení mnohem více, než sám život.
Lidé zapomínají na základní principy této významné kultury
a napodobují kulturu západní. Běda!
Bháraťané si neuvědomují velikost svého kulturního dědictví stejně,
jako si mocný slon není vědom své vlastní síly.*

(báseň v telugu)

Vtělení lásky!

Bháraťané (Indové) jsou velice bohatí lidé. Bhárat je bohatá země. Je to velká země zásluh (*punja*), obětování (*tjága*) a činů (*karma*). Dnes si však lidé Bháratu sílu své země neuvědomují. Stejně jako si neuvědomuje svoji vrozenou sílu slon, nepřipouští si ji ani Bháraťané. Slon může porazit člověka, mávnutím ocasu ho odhodit stranou. Mahaut však dokáže slona svým bodcem zcela ovládat. Jelikož si slon neuvědomuje svoji sílu, podřizuje se mahautovým povelům. Podobně si nejsou pod vlivem svého tělesného oděvu schopni uvědomit svoji vrozenou sílu ani Bháraťané.

*Tělo je z pěti živelů
a je dříve či později odsouzeno k zániku,
ale vnitřní princip nezná zrození ani smrt.
Vnitřní princip nemá žádnou připoutanost
a je věčným svědkem.*

(báseň v telugu)

Ve fyzickém těle lidské bytosti je ohromná božská moc. Moc pravdy, která je ve fyzickém těle přítomna, může spoutat nepopsatelné a nepochopitelné božství. Tuto sílu pravdy nemůže nikdo odhadnout. Je to *satjasja satjam* (pravda pravd), myslí si ji nikdo nemůže představit. Dá se jen zažít, nelze ji popsat. Pravda je Bůh, opravdu. Proto se říká: *satjam džňánam anantam brahma* (brahma je vtělením pravdy, moudrosti a věčnosti).

*Svět se vynořuje z pravdy a v pravdu se noří,
je ve vesmíru nějaké místo, kde pravda není?
Představte si tuto čistou a neposkvrněnou pravdu.*

(báseň v telugu)

Ať se v tomto vesmíru podíváte kamkoli, projevuje se tam jen pravda. To, čemu se říká klam (*mithjá*), je jen klam! Člověk se však spoléhá na neskutečné tělo a považuje je za skutečné. Ze všeho nejdříve by si měl uvědomit tuto pravdu. K pravdě by se měl modlit. Pravdu by měl podporovat. Říká se: *satjannásti paró dharmah* (není vznešenější *dharmy*, než věrnost pravdě). Bez pravdy vůbec žádná *dharma* není! Budova *dharmy* spočívá jedině na základech pravdy.

Vtělení lásky!

O poznání této pravdy byste měli usilovat. Neschopni ovládat svoje smysly, neschopni se vzdát připoutanosti k tělu, opomíjíme věčnou pravdu. Je to důsledkem takzvaného světského vzdělání. Co je přirozeností pravdy? *Nirgunam, nirađžanam, sanátana níkétanam, nitja, šuddha, buddha, mukta* a *nirmala svarúpinam* (Bůh je bez vlastností, je čistý, je konečným útočištěm, je věčný, neposkvrněný, osvícený, volný a je ztělesněním svatosti).

My zapomínáme na vrozenou pravdu, následujeme smysly činnosti, smysly vnímání a mysl, které jsou neskutečné. Znáte povahu mysli? Běhá zmateně za světskými předměty. Je jako moucha. V jedné chvíli sedí na voňavé květině. V následující sedí na voze s odpadky. Jak můžete takové nestálé mysli důvěřovat? „Mysl je jako bláznivá opice, tělo jako vodní bublina.“ Dnes bohužel žijeme s důvěrou v toto tělo a mysl. V den, kdy se vzdáme připoutanosti k tělu, zapomeneme na smysly a budeme rozjímat nad *átmatattoou* (principem *átmana*), staneme se vtělením božského Já. Vy nejste pouhou lidskou bytostí, vy jste opravdu Bůh!

Ačkoli jste Bůh sám, klamete se bohužel tím, že se považujete za lidskou bytost. Oděv lidské bytosti jste dostali, abyste mohli pobývat na tomto světě. Tato lidská podoba je jen oděv. Budete jej nosit, dokud jste na tomto světě. Ve chvíli,

kdy se vrátíte do šatny, oděv opustíte. Hrajete roli a nosíte kostým. Jakmile kostým odložíte, budete opět svým normálním Já.

Lidství je svaté a božské. Ale dnešní člověk tou svatou a božskou podstatou plýtvá tím, že svaté a božské lidství svěřuje zemi. Je to čiré bláznovství. Místo toho by měl člověk své lidství posvěcovat. Vaše vzdělání, vaše inteligence, vaše fyzická síla a moc – to vše má krátkou životnost. Místo toho musíte usilovat o poznání věčné *átmatattvoy*. Vy nejste tělo.

Předpokládejme, že někdo přijde a zeptá se: „Kdo jsi?“ Odpovíte: „Já jsem ten a ten.“ Tak se představíte. Berete v úvahu své fyzické tělo, zaměstnání, místo, kde žijete a tak dále a řeknete: „Já jsem Rámdás.“ Je to jméno, které vám dali rodiče. Když se někdo zeptá: „Kdo je Rámdás?“, odpovíte: „Já.“ Jméno „Rámdás“ patří vašemu tělu. Vaše pravé jméno je „Já“. Ono „Já“ je skutečné a věčné.

Kdo je Rámdás? Je to služebník Rámův, syn krále Dašarathy. Jméno Dašaratha nepřísluší v tomto případě králi Ajódhji. Ajódhjá je místo, kam nemůže vstoupit žádný ozbrojený nepřítel. Dašarathu představuje lidské tělo s deseti smysly (pět smyslů činnosti a pět smyslů vnímání). Král Dašaratha měl tři ženy: Kausalju, Sumitru a Kaikéjí. Tyto tři královny představovaly tři *guny*: *sattvu* (čistotu, klid, ticho), *radžas* (vášeň, aktivitu, nepokoj) a *tamas* (tupost, nevědomost, nečinnost). Kausaljá byla vtělením *guny sattva*. Kaikéjí představovala *radžas* a Sumitrá *tamas*.

Člověk si musí uvědomit vnitřní smysl těchto pojmů ve vztahu ke svému komplexu tělo/mysl. Tuto pravdu si uvědomovali velcí mudrcové a proroci. Neklamali se jako dnešní lidské bytosti. Znali pravdu, žili pro pravdu a pravdu hlásali.

Přirozenou vlastností Bháráťanů je snášenlivost. Kdo tuto vlastnost nemá, není ve skutečnosti ani lidskou bytostí! V bhárátské kultuře je nejpřednější místo dáváno matce. Védy tvrdí: *Mátrdévó bhava, pítrdévó bhava* (matka je Bůh, otec je Bůh). Znáte verš Suprabhátamu, který se zpívá Rámovi: *Kausaljá supradžá Ráma* (Ó, Rámo, synu Kausalji! Je čas! Vstávej a vykonej Svou ranní obětinu). Dokonce i v tomto verši se o Rámovi hovoří jako o synovi Kausalji. Její jméno je uvedeno první, jelikož matka je pro lidskou bytost vskutku Bůh.

Než Ráma doprovodil mudrce Višvámíttru do pralesa, aby ochraňoval jeho *jadžňu*, sklonil se k nohám Své matky, a ta mu požehnala: „Synu, nechť Nejvyšší Pán, který ochraňoval Prahládu, obyvatel Vaikunthy, který vzal do náruče Dhruvu, nechť ten, velebený amary (nesmrtelnými bohy), nechť Pán, který je útočištěm opuštěných – nechť ti všichni dají vítězství.“ Jen díky matčině požehnání mohl Ráma porazit démony a ochránit *jadžňu*, kterou vykonával

mudrc Višvámitra. Opět to byla matčina slova požehnání, která stála v pozadí jeho úspěchu při výběru nevěsty (*svajamvara*) na dvoře krále Džanaky, kde zlomil božský luk Pána Šivy.

Král Džanaka, který byl *karmajogínem* (ten, kdo vykonává všechny činy jako obětinu Bohu s nepřipoutaností či touhou po jejich plodech) a *mahádžňáninem* (duší, která poznala sama sebe), objal Rámovy nohy před celým dvorem a řekl: „Synu, nikdo není mocnější než ty. Zde je Sítá, moje dcera. Přeji si ti ji dát za manželku. Přijmi ji, prosím.“

Ráma však jeho žádost zdvořile odmítl s tím, že tak nemůže učinit bez svolení svých rodičů. Dnešní mládež dělá oproti tomu z nabídky sňatku velké představení. Necháávají tisknout nákladné pozvánky s drahou úpravou, barvami a všem je rozesílají. Tak Ráma nejednal. Pomyslel si: „Jsme čtyři bratři, narození ve stejnou dobu. Ať je to tedy *upanajana* (šňůrový obřad), nebo *viváha* (svatba), měla by být pro všechny společně.“ Do té doby se na Sítu ani nepodíval.

Dnešní mládež je jiná. Ve chvíli, kdy se chlapec a dívka spolu seznámí, jdou spolu do kina. To není správné. Sítá nevyšla ven až do *muhúrtam* (příznivé chvíle), kdy se blížila svatba. Ráma se na ni do té doby ani nepodíval. Až potom, co Jeho rodiče přijeli do Mithily a Višvámitra je zpravil o nabídce krále Džanaky dát Rámovi za ženu svoji dceru Sítu, souhlasil, že si ji vezme. Ale ani tehdy se na Sítu nepodíval, dokud svatební obřad neskončil.

Jako součást svatebního obřadu si měly všechny manželské páry vyměnit květinové věnce. Ráma, Lakšmana, Bharata a Šatrughna stáli v řadě, připraveni ověncit své nevěsty. Ráma byl z bratrů nejstarší. Proto ho měla ověncit jeho nevěsta Sítá jako prvního. Pak měly dát svým ženichům věnec ostatní nevěsty. Sítá se postavila před Rámu a držela věnec. Ráma se však na ni až do konce svatebního obřadu nepodíval. Do té doby byla pro něj cizí osobou. Byl to velký hřích, podívat se na *parastrí* – ženu, která se dosud nestala Jeho ženou – což byl Rámův názor a ideál. Ubohá Sítá! Čekala dlouho. Ale Ráma hlavu nesklonil, aby jí umožnil ho ověncit. Lakšmana tedy vymyslel plán, aby Sítá mohla Rámovi věnec dát. Padl náhle Rámovi k nohám a Ráma se sklonil, aby ho zvedl. Přesně v tu chvíli vložila Sítá Rámovi věnec kolem krku.

Hle, jak svaté a ušlechtilé byly záměry lidí v těch dobách! Jak čistá a pravdivá byla jejich srdce. Charakteru přikládali lidé v *trétájuze* a *dváparajuze* velikou důležitost. Proto se tyto *jogy* (*juga* je období vývoje světa, existují celkem čtyři) staly velmi proslulými. Měli byste ctít a uctívat starší stejně jako Ráma. Musíte poslouchat jejich příkazy. Mír v životě budete prožívat jen tehdy, když budete věnovat pozornost jejich slovům a usilovně je plnit.

V souladu se slibem, který dal král Dašaratha své manželce Kaikéjí, musel Ráma strávit čtrnáct let ve vyhnanství v pralese. Ačkoli byla Kaikéjí velká královna, naslouchala slovům své služebné Manthary a na její ponoukání poslala Rámu do pralesa. Zde je jedna lekce, ze které se můžeme poučit: váhu bychom měli přikládat slovům mistra, nikoli služebníka. Jelikož Kaikéjí podlehla slovům své služebné, podstoupila velké utrpení a žal.

Během cesty do pralesa následovala Rámu i Sítá. Odhodlaně oznámila své rozhodnutí Rámovi: „Ó, Pane, manžel je pro ženu Bohem. Tam, kde je on, měla by být i ona.“ Lakšmana doprovázel Rámu do pralesa také: „Drahý starší bratře. Nemohu bez tebe žít ani okamžik.“ Lakšmana a Šatrughna se narodili Sumitře. Věrná svému jménu byla Sumitrá ženou ušlechtilých vlastností. Zasvětila oba své syny službě Rámovi. Podle jejího přání sloužil Lakšmana Rámovi a Šatrughna Bharatovi. Lakšmana měl velmi ušlechtilé vlastnosti. Sítá, Ráma a Lakšmana se během svého vyhnanství v pralese setkali s mnohými nesnázemi. To je dobře známo.

Jednou, když se Ráma s Lakšmanou procházeli pralesem, řekl náhle Lakšmana Rámovi sklíčeně: „Drahý starší bratře. Proč máme být v tomto vyhnanství? Je velmi obtížné chránit Sítu před démony. Proč zde máme čelit tolika protivenstvím? Proč má v tomto pralese tolik zkoušet matka Sítá, která dosud nebyla vystavena slunci ani dešti? Pojd'! Vraťme se do Ajódhji a žijme v pohodlí.“ Ráma si uvědomil, že Lakšmana hovoří pod vlivem místa (*sthala*). Vzal Lakšmanu s úsměvem za ruku a odvedl ho daleko odtud. Teď se Lakšman zeptal: „Lakšmano, nyní mi řekni. Půjdeme zpátky do Ajódhji?“

Lakšmana si uvědomil svoji chybu a bylo mu to líto. Omlouval se Rámovi: „Drahý bratře, nepotřebujeme jít nyní zpátky do Ajódhji. Můžeme žít zde, v pralese, po čtrnáct let podle příkazu Tvého otce. Nikdy jsem se neprotivil Tvému přání, ani Tvým příkazům. Nevím, proč jsem tak hovořil. Nedokážu pochopit, proč se má mysl tak změnila.“ Ráma mu vysvětlil: „Lakšmano, já vím, že to není ve tvé povaze. Je to vliv místa, ze kterého jsme právě odešli. Chodí tam mnoho démonů. Jelikož jsi přišel do prostoru, obývaného démony, vstoupily do tebe démonické vlastnosti.“ S těmi slovy mu Ráma pomohl nabýt znovu duševní rovnováhu.

Proto bychom měli brát v úvahu čas a místo stejně, jako vliv místa (*sthala prabháva*) a podle toho jednat. Žádný jiný text neučí tolik o dobrém charakteru, jako Rámájana. Mnoho lidí si dnes naneštěstí velikost Rámájany neuvědomuje. Rámájana je skutečnou podstatou Bháráťanů (Indů). Nepochopení této pravdy a jednání podle toho je příčinou všech potíží, s nimiž se dnes Bháráťané setkávají.

Potížím a problémům nemůžete uniknout, ať sídlíte kdekoli. Člověk jim však musí směle čelit s vírou v Boha.

*Vaším jediným útočištěm je Bůh,
ať jste kdekoli – v lese, na obloze, ve městě nebo na vesnici,
na vrcholku hory, nebo uprostřed hlubokého moře.*

(báseň v telugu)

Jen ti, co dokážou pochopit přirozenost božství, mohou porozumět této pravdě. Dnes musí všichni mladí lidé rozvíjet dobré vlastnosti. Vy všichni jste děti boží! Pán Kršna v Bhagavadgítě prohlásil: *Mamaiváńśó džívalóké džívabhútaḥ sanátanaḥ* (věčný *átman* ve všech bytostech je součástí mého bytí).

Tudíž musíme usilovat o boží vlastnosti a podle toho žít. Jen když se budete považovat za část (*amsa*) božství, stanete se dobrými občany. Když budete naopak pyšní, jsem synem toho a toho, jsem bratrem toho a toho, a jsem švagrem toho a onoho, zůstanete jen tím. Musíte si uvědomit pravdu, že jste skutečně částí Boha. Jen tak dokážete porozumět principu *átmana* (*átmatattoa*).

Vtělení lásky!

Vy všichni jste dobré děti. Vy jste zlaté děti. Ale prostředí, v němž žijete, vás určitým způsobem kazí. Je tu také jídlo, které jíte. Jsou-li přátelé, s nimiž se stýkáte, dobří, budou s vámi mluvit hezky. Budou-li špatní, budou mluvit ošklivě a vytvoří ve vaší mysli špatné myšlenky. „Řekni mi, kdo je tvým společníkem a já ti řeknu, jaký jsi.“ Proto byste se měli stýkat s dobrými lidmi.

*Satsangatvé nissangatvam, nissangatvé nirmóhatvam,
nirmóhatvé niščalatattvam, niščalatattvé džívanmuktih.*

(verš v sanskrtu)

*Dobrá společnost vede k nepřipoutanosti,
nepřipoutanost zbavuje člověka klamu,
osvobození od klamu vede ke stálosti mysli,
stálost mysli uděluje osvobození.*

Neměli byste si dělat ze života „nepříjemnost“ tím, že budete od ostatních poslouchat „nepříjemná“ slova. Připojte se do dobré společnosti a získejte dobrou pověst. „Buď dobrý, konej dobře, viz dobré.“ Jen tak dokážete poznat božství.

Vtělení lásky!

Musíte žít s Rámovým životem jako ideálem. Když se vás někdo zeptá: „Kde je Bůh?“, musíte mimovolně odpovědět: „Bůh je ve mně, jako božský *átman*.“ Vy jste opravdu onen božský *átman*. Není nikdo jiný než *átman*. O *átmanu* se také hovoří jako o vědomí. Měli byste se řídit svým svědomím (*antarátman*). Zdržte se špatných myšlenek. Nemějte strach, když budete mít takové myšlenky. Ty jen přijdou a odejdou. Nepovažujte je za důležité. Když žijete v tomto projeveném světě, je přirozené, že vás pronásledují špatné myšlenky.

Lidská bytost má šest nepřátel v podobě touhy (*káma*), hněvu (*kródha*), chtivosti (*lóbha*), sebeklamu (*móha*), pýchy (*mada*) a žárlivosti (*mátsarja*). Těchto šest nepřátel vás vede špatnými cestami. Vašimi dobrými přáteli je na druhé straně pět lidských hodnot – pravda (*satja*), správné jednání (*dharma*), mír (*šánti*), láska (*préma*) a nenásilí (*ahinsá*). Rozvíjejte přátelství s nimi.

Jestliže se přátelíte s dobrými lidmi, budou vás nazývat „dobrymi chlapci, jinak budete „špatní chlapci“. Neměli byste si dělat špatné jméno. Dobré jméno byste měli získávat pro sebe a pro své rodiče. Vaši rodiče ve vás kladou velké naděje. Proto jim dělejte radost. Vědy vás vybízejí: *Mátrdévó bhava*, *pitrdévó bhava*, *áčárjadévó bhava*, *atithidévó bhava* – cti svoji matku, otce, učitele a hosta jako Boha. Řiďte se příkazy svých rodičů. Jen tak budete svatí a váš život bude posvěcen.

U příležitosti Ati Rudra mahájadžni, v Prašánti Nilajam dne 14. srpna 2006